

terram fecerit, vel qualiter in Bethlehem nasci, et in præsepio poni, atque vilibus pannis involvi pro nostra salute, nullis nostris præcedentibus meritis, sed sola misericordia voluerit. Profitetur etiam quod non solum Deus homo pro hominibus dignatus est fieri, sed etiam (quod mirabilius est) circumcidi, baptizari, et jejuna. Recordabatur suspirando, quod panis vivus, qui de cælo descendit, ut nos satiaret, esuriit; quod fons vivus, ut a perpetua siti liberaret, sitivit. Revocabat etiam ad memoriam gemens atque suspirans; quod ille qui voluntate omnia condidit, factus homo pro hominibus, derisiones et sputa, colaphos atque flagella, injurias atque vulnera, et ad ultimum crucis mortem pro hominum redemptione sustinere voluntarie dignatus est. His copulabat vir pius Dominicam resurrectionem, et ad cælos ascensionem, atque Spiritus sancti adventum: his etiam similiter adjuungebat futurum in finem sæculi iudicium, in quo Deus reddet unicuique juxta suum meritum.

40. Ad ultimum adnectebat his, qualiter Deus omnipotens ex quodam seniculo, et ex quadam paupercula muliere eum nasci fecerit: et qualiter ei postea innumerabilia bona, sine præcedentibus meritis, præbuerit. Post hæc agebat omnipotenti Deo multimodas gratias, pro his aliisque innumerabilibus beneficiis humano generi collatis gratis: reddebat etiam Deo magnificas gratias eo quod sibi, aliorum meritis, tot et tanta beneficia tribuisset.

41. Postquam autem vir catholicus suam credulitatem coram sancta cruce, audientibus illis qui ibi

(35) Hoc peccatum ejusdem generis videtur, cujus prædicta duo, quod « puerulus pulchriores cibos » sibi appositos comederit, quodque « dum plueret, siccitatem desideravit; » in quibus non facile culpam deprehendere queas. Nempe bonarum mentium est, ibi quoque culpam agnoscere, ubi culpa non est. Ita referebat B. Robertus se « in venenum Simonix semel incidisse, in ordinatione cujusdam Redonensis episcopi. » Fuerunt illius tempore tres Redonenses episcopi: Mainus, sive Meen, Silvester, Marbodus. Mainus ordinatus traditur 11 annis aut circ. ante Roberti natiuitatem. Silvester vero cum forte 24 annorum esset Robertus. Quid vero tunc ut ille episcopus crearetur conferre hic potuit, tenuit in re nulla adhuc doctri-

erant, plenarie narravit; dehinc peccatorum suorum confessionem inaudite se accusando, publice manifestavit, dicens: « Audi, presbyter, peccata mea, quin etiam audite, cæli et terra; Filius Dei venit in mundum peccatores salvos facere, quorum primus ego sum. Ecce in iniquitatibus conceptus sum, et in peccatis enutritus, innumerabilibus modis mea culpa peccavi. » Tunc confitebatur coram omnibus se reprehendendo, quod dum esset puerulus, et comederet cum matre, pulchriores cibos accipiebat: et dum plueret, ipse siccitatem desiderabat, et e contrario, referebat se etiam arguendo quod, dum adhuc esset sæcularis, in ordinatione cujusdam Redonensis episcopi (35), in venenum Simonix semel incidit; confitebatur etiam quod Deus magnam litterarum scientiam, atque prædicationis gratiam ei gratis præstiterat. Se pœnitebat de eo quod talentum sibi a Deo creditum non, ut deberet, multiplicaverat. Tunc dicebat quod ipse religionem mulierum coadunaverat, quæ laborem sanctæ religionis pro Deo excellenter sustinebant, sed ipse solus earum laudem habuerat.

42. Ubi quidem hic locus dicendi est, si singulim narrare vellem, qualiter v. quibus modis coram sancta cruce sese accusaverit? Postquam autem immemorabiliter se arguendo accusavit, singula nominando peccata, omnium peccatorum suorum absolutionem a Deo humili supplicatione petiit, et ut ei finem suum in proximo donare dignaretur, post hæc exoravit. Certum quidem est quod Deus servum suum in hac oratione exaudierit; quem non longe post a vinculis carnis absolutum, a mundi hujus exsilio abstraxit.

næ opinione, alteriusve rei commendatione? Nec id dicit, sed « in venenum incidisse Simonix, » quia fortassis, dum illum audiret aut etiam videret ordinari, eo venerit in mentem ut enteretur ad insignem doctrinam, quo ad similem perveniret dignitatem, excogitando quibus modis principis et cleri sibi comparare favorem posset. Cum autem sub eodem Silvestro archipresbyter extirpare Simoniam tanto studio conatus sit, ut supra narratum, non est credibile ubi Marbodus antistes est creatus, cum ulla ratione talem contrahere culpam potuisse. Et fortassis ipse tunc Redones reliquerat, atque Andegavum migrat.

CHARTA ABBATIÆ GRANDIMONTIS

(Pavillon, Vie de Robert d'Arbrissel, preuves, p. 544, ex antiquo ms.)

Robertus de Arbrissello, vir aptus ad animas lucrandas et ad verbum Dei prædicandum, cœnobium quod Fons Ebraudi dicitur in confinio soli Andegavix, Turonix et Pictavix, anno Domini 1106 ædificare cœpit, et sanctimoniales feminas sub arctissima regula ibidem congregans Petronillam abbatissam præfecit; qua defuncta ei successit in regimine ejus-

dem monasterii Mathildis soror Gaufridi comitis Andegavensis, etc.

Hi tres socii in religione fuerunt, Vitalis eremita, qui fuerat capellanus comitis Morithonii Abrincensis diœcesis, ac Robertus de Arbrissello, et Radulphus de Fusteia. Hi singuli singula monasteria fundaverunt.